CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.1r/p-152/24 Judecătoria Bălți (sediul Central)
Judecător: Alexandru Roșca

D E C I Z I E
În numele Legii

08 octombrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov
Grefier Doina Știrbu
Cu participarea:
Procurorului Rodica Tataru
Avocatului Mihaela Rotari
Interpretului Olga Gînga

a judecat în ședință publică, în ordine de recurs, recursul inculpatului Marșaliuc Ivan declarat împotriva încheierii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04 septembrie 2024 cu privire la aplicarea măsurii preventive – arestul preventiv, prin care în privinţa lui:

Marșaliuc Ivan *****, ***** a.nașterii, originar și domiciliate în mun. ***** celibatar, studii medii incomplete, nesupus serviciului militar, nu are persoane la întreținere, neangajat în câmpul muncii, cu antecedente penale nestinse, cet. R.Moldova, IDNP *****, anterior condamnat,-

-s-a admis demersul procurorului în Procuratura mun. Bălți, Rodica Tataru, s-a aplicat măsura preventivă arestul preventiv, pe termen de 30 (treizeci) zile, calculat din momentul reținerii, cu eliberarea mandatului judecătoresc.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele recursului, materialele prezentate instanţei, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

1. În procedura judecătoriei Bălți (sediul Central) se află spre examinare cauza penală de învinuire a lui Marșaliuc Ivan care este diferit justiției pentru că, intenționat, pe parcursul traiului în comun cu bunica sa Rusu Svetlana, ***** și moșul său Rusu Anatolii, *****, cu care conform art. 133/1 Cod penal este

membru de familie, în scop de impunere a voinței sale și control personal a comis fapte de violenţă în familie, exprimată prin acţiune intenţionată, manifestată verbal şi fizic, astfel la data de 13.10.2023, aproximativ la orele 18.30 min., aflându-se la domiciliul comun din mun.***** pe parcursul unui conflict nemotivat cu Rusu Anatolii, care la cerințele acestuia de a-i bani a refuzat, Marșaliuc Ivan, având un comportament neadecvat, a început a striga și a-l numi pe Rusu Anatolii cu cuvinte indecente, după care, pe neașteptate luând un cuțit de pe masa din bucătărie, a intrat în odaia unde se afla Rusu Anatolii și apucându-l de haine l-a amenințat cu acest cuțit, apoi în timp ce Anatolii speriindu-se și-a acoperit cu mâinile capul, Marșaliuc Ivan, ia aplicat mai multe lovituri asupra capului, spatelui și a altor părți ale corpului. Pe parcurs, la intervenția bunicii Rusu Svetlana de a-l liniști, Marșaliuc Ivan, întorcânduse spre Rusu Svetlana i-a aplicat o lovitură cu mâna dreaptă în regiunea pieptului de la care, ultima a căzut la podea, iar Marșaliuc Ivan a continuat să-i aplice lovituri cu pumnii lui Rusu Anatolii, și respectiv lui Rusu Svetlana, care se afla la podea, o lovitură cu piciorul în regiunea trunchiului, acțiunile lui Marșaliuc Ivan continuând până la solicitarea prin telefon a ajutorului poliției, prin ce a cauzat părților vătămate Rusu Anatolii și Rusu Svetlana suferințe fizice și psihice exprimate prin stare de tensiune, umilință și anxietate.

2. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Bălți Rodica Tataru din 11 ianuarie 2024 a fost aplicată față de Marșaliuc Ivan măsura preventivă sub formă de obligarea de a nu părăsi țara (cu aplicarea interdicției de a părăsi hotarele R. Moldova) pe un termen de 60 zile.

3. La 04 septembrie 2024 procurorul Rodica Tataru în cadrul examinării cauzei a înaintat demers privind aplicarea în privința inculpatului Marșaliuc Ivan a măsurii preventive – arestarea preventivă pe un termen de 30 (treizeci) zile, cu eliberarea mandatului de arest pentru același termen, dat fiind neprezentarea acestui la ședințele de judecată, ceea ce implică aducerea lui silită, iar de aici tergiversarea examinării cauzei, respectiv pentru a-i împiedica eschivarea de la răspunderea și eventuala pedeapsă penală în cazul în care i se va dovedi vinovăția, și pentru a nu admite depășirea termenilor rezonabil de soluționare a cauzei cu stabilirea adevărului și atragerea la răspunderea penală a persoanelor ce se fac vinovate de comiterea unei infracțiuni grave, se impune soluția privării lui provizorii de libertate.

4. Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04 septembrie 2024 instanța a admis demersul formulat de procuror.

S-a aplicat inculpatului Marșaliuc Ivan măsura preventivă arest preventiv pe un termen de 30 (treizeci) de zile, cu emiterea unui mandat în acest sens.

Termenul arestării preventive urmînd a fi calculat de la data reţinerii inculpatului.

S-a numit, prin organele afacerilor interne, căutarea inculpatului.

La reţinerea inculpatului, el urmează a fi prezentat în faţa instanţei de judecată în aceiaşi zi, pentru a-i aduce la cunoștință încheierea dată, explicîndu-i ordinea şi termenul de atac.

Executarea încheierii se pune în sarcina colaboratorilor de poliție IP Bălţi.

5. La data de 29 septembrie 2024, ora 17:40 Marșaliuc Ivan a fost reținut în temeiul art. 166 Cod de procedură Penală, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile procesuale.

6. Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30 septembrie 2024 s-a înlăturat omisiunea evidentă din încheierea Judecătoriei Bălţi (sediul Central) din 04 septembrie 2024 comisă prin nepronunțarea asupra penitenciarului în care urmează a fi executată încheierea, prin includerea următoarei sintagme: *„Executarea încheierii se pune în sarcina Penitenciarului nr. 11 Bălți”.*

7. Manifestându-și dezacordul cu încheierea judiciară din 04 septembrie 2024, inculpatului Marșaliuc Ivan a atacat-o cu recurs, solicitând casarea ei, cu respingerea demersului acuzatorului de stat ca neîntemeiat.

În argumentarea solicitărilor, a menționat că, instanţa a primit cauza pe rol la data de 10.04.2024, şi a numit şedinţa preliminară pentru data de 28.05.2024, la acea şedinţă inculpatul nu a fost prezent, însă nici nu a cunoscut despre şedinţa dată, mai mult instanţa nu l-a citat, la materialele cauzei nu există dovada citării legale. Oricum instanţa a amânat şedinţa pentru data de 04.09.2024, dispunînd aducerea silită a inculpatului.

Ulterior, la data de 04.09.2024, aducerea silită nu a fost executată din motiv că inculpatul nu se află la domiciliu, instanța eronat constatînd că acesta se eschivează.

A fost doar o şedinţă, iar la a 2-a nefiind citat legal, fără executarea aducerii silite, instanţa admite demersul procurorului privind aplicarea măsurii preventive a arestului preventiv care este cea mai aspră măsură preventivă.

Marșaliuc Ivan are o situaţie materială precară, la domiciliul unde este indicat nu se întoarce din motiv că însăşi infracţiunea de care este acuzat este de violenţa în familie care a fost săvârşită în acel domiciliu. Un alt loc de trai acesta nu are.

A notat că, nu a părăsit ţara, deci nu sunt date că inculpatul se eschivează, instanţa a aplicat măsura preventivă a arestului neîntemeiat, mai mult, avea dreptul să-l anunţe pe inculpat în căutare, ceea ce la caz era suficient. Fapt ce se confirmă şi prin aceea că imediat ce a fost pornit dosarul de căutare pe mandatul de arest, Marşaliuc Ivan a fost găsit şi reţinut.

8. În fața instanței de recurs, avocatul desemnat Mihaela Rotari, care a reprezentat interesele inculpatului Marșaliuc Ivan, precum și cel din urmă au pledat pentru admiterea cerințelor formulate în recurs pe motivele și cu argumentele expuse în el, solicitând casarea încheierii recurate și aplicarea în

privința lui Marşaliuc Ivan a unei măsuri non-privative de libertate, considerând prematură soluția instanței privind arestarea lui preventivă, în situația lipsei de date obiective, că acesta s-ar eschiva de la examinarea cauzei sau ar fi admis alte încălcări de lege, cel din urmă necunoscând despre data examinării cauzei, dat faptului neprimirii citației, locuind la domiciliul cu părțile vătămate, care nu l-au anunțat despre citație.

Contrar celor solicitate de apărare, procurorul Tataru Rodica a pledat pentru respingerea recursului inculpatului Marşaliuc Ivan ca fiind nefondat, păstrând fără modificări încheierea judecătorească ca una legală și întemeiată, bazată pe împrejurările cauzei și riscurile stipulate în conținutul demersului formulat, inculpatul neprezentându-se la ședințe de judecată, fiind imposibilă executarea aducerii silite din lipsa la locul de trai indicat în materialele cauzei, ceea ce duce la tergiversarea examinării cauzei, inculpatul a ignorat obligația asumată de a se prezenta la ședințele de judecată.

9. Verificând argumentele recursului în raport cu constatările instanței și ascultând pledoariile participanților la proces, Colegiul va dispune respingerea recursului, păstrând neschimbată hotărârea atacată.

Conform art.312 alin.(5) pct.2 Cod de procedură penală, *în urma controlului judiciar efectuat, instanţa de recurs respinge recursul.*

10. În motivarea ei, Colegiul reține, aplicarea corectă cazului din speță a normelor internaționale și celor naționale, ce reglementează dreptul persoanei la libertate și condițiile de restrângere a acestui drept, precum și dispozițiile legislației naționale cu privire la modul, condițiile și temeiul aplicării și prelungirii arestului preventiv, care la art. 5 alin. (1) lit. c) a Convenției garantează dreptul persoanei la libertate și la siguranță, stipulând, că *nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârşit o infracţiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârşească o infracţiune sau să fugă după săvârşirea acesteia,* principiul *legalităţii* fiind aplicabil în același timp atât fondului, cât și procedurii.

Înlăturarea temporară a învinuitului, inculpatului de societate, cu plasarea lui în arest preventiv, este ghidată cumulativ de criteriile nominalizate mai sus, reieșind din faptul, că persoană învinuită de comiterea unei crime trebuie întotdeauna să fie eliberată în cursul procedurii, dacă statul nu poate arăta, că sunt motive *pertinente şi suficiente* să justifice detenția, astfel ca nici o privațiune de libertate să nu se bazeze pe impresii, intuiție, o simplă asociere de idei sau de prejudecăți (etnice, religioase sau de altă natură), indiferent de valoarea lor, în calitate de indiciu al participării unei persoane la comiterea unei infracțiuni *(hot. Svetoslav Hristov c. Bulgariei)*.

Suplimentar, Colegiul reține Recomandarea nr. (80) 11 a Comitetului de Miniştri a Consiliului Europei ce la pct. 3 prevede, că *detenţia provizorie nu poate fi ordonată decât dacă persoana în cauză este bănuită de comiterea unei infracţiuni şi sunt motive serioase de a se crede, că există unul sau mai multe dintre următoarele pericole: cel de fugă, cel de obstrucţionare a justiţiei, ori acela ca acuzatul să nu comită o nouă infracţiune gravă.*

În conformitate cu art. 25 alin. (4) din Constituţia Republicii Moldova, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalităţii mandatului se poate depune recurs, în condiţiile legii, în instanţa judecătorească ierarhic superioară. *Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanţa judecătorească, în condiţiile legii, cel mult până la 12 luni.*

În plus, principiul proporţionalităţii impune, ca atunci când se ia o măsură privativă de libertate, trebuie să se aibă în vedere necesitatea realizării unui echilibru între necesitatea într-o societate democratică de apărare a interesului public şi importanţa dreptului la libertate al inculpatului. Pentru aspectele mai sus prezentate, Colegiul penal constată că acest echilibru este respectat, măsura preventivă luată în privința inculpatului fiind proporţională cu necesitatea apărării într-o societate democratică a interesului public.

Aceasta pentru, că în sensul art. 176 alin. (2) Cod de procedură penală, măsurile preventive sunt orientate spre asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal, *întru împiedicarea (...) inculpatului să se ascundă de urmărirea penală sau judecată, stabilirea adevărului şi asigurarea executării sentinţei.*

Cu caracter de recomandare Plenul Curții Supreme de Justiție în Hotărârea nr. 1 din 15.04.2013 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu, menționează, că pentru aplicarea și prelungirea măsurilor preventive urmează a fi acumulate date obiective ce ar confirma *bănuiala rezonabilă*", precum și prezența unui din riscurile stipulate de legiuitor: *eschivarea de la urmărirea penală sau instanță*; împiedicarea bunei desfășurări a justiției prin exercitarea presiunii asupra martorilor, nimicirea sau deteriorarea mijloacelor de probă sau împiedicarea în orice alt mod la stabilirea adevărului în procesul penal; săvârșirea altor infracţiuni; cauzarea dezordinii publice.

În sensul art. 329 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților și ascultând opinia acestora este în drept să dispună aplicarea (...) măsurii preventive inculpatului; care, potrivit alin. (2), doar în cazul arestării preventive poate fi atacată cu recurs în termen de 3 zile în instanța ierarhic superioară, fiind examinată în corespundere cu prevederile art. 311; 312 Cod de procedură penală.

11. În respectarea normelor supra menționate, procurorul în demersul formulat, precum și instanța în încheierea adoptată a reținut gravitatea *învinuirii* formulată pentru faptele din categoria celor grave, pentru care inculpatul în cazul în care i se va dovedi vinovăția, riscă să primească pedeapsa închisorii, în vederea executării cărei, la fel ca și în asigurarea drepturilor lui procesuale de participare nemijlocită la examinarea cauzei și cercetarea probelor, precum și neadmiterea tergiversării nemotivate a finisării ei, au reținut necesitatea aplicării arestului preventiv, ca urmare a eschivării a inculpatului de a se prezenta la ședințele de judecată.

La fel, instanța a reținut, că inculpatul Marșaliuc Ivan nu este angajat în cîmpul muncii, nu are persoane la întreținere pe teritoriul Republicii Moldova, ceea ce crează pericolul părăsirii teritoriul țării și neprezentarea în fața instanței în vederea eschivării de la răspunderea penală și pedeapsa penală, în cazul în care i se va dovedi vinovăția, precum și posibila influențare a părților vătămate și martorilor pentru aș crea versiuni favorabile.

Evident, că potrivit jurisprudenței CtEDO gravitatea faptelor imputate nu poate legitima o detenţie provizorie de lungă durată (cauza L.A vs Franţa) și, că bănuiala rezonabilă de comiterea unei fapte este insuficientă după expirarea unei anumite perioade de timp (cauza Caballero vs Regatul Unit), Colegiul cu referire la situația din speță și prin acceptarea soluției instanței de fond, conchide caracterul echitabil și proporțional al restricțiilor impuse inculpatului Marșaliuc Ivan, în vederea asigurării examinării obiective și în termeni rezonabili a cauzei penale, cu înfăptuirea actului de justiție.

În același context, Colegiul rezidă, că lăsarea la libertate a inculpatului prin aplicarea unei măsuri preventive de alternativă arestului sau non-privativă de libertate, ar crea incertitudinea, nedumerirea și neîncrederea societății în supremația legii, punând la îndoială principiul egalității în fața ei, reieșind din urmările survenite.

La fel, dispunând aplicarea arestului preventiv, instanța corect a reieșit din personalitatea inculpatului, care nu este la prima sa abatere de lege, anterior fiind condamnat, ceea ce-i determină tendința continuării activității criminale, prin manifestarea unui comportament incorect în raport cu relațiile de conviețuire socială stabilite, dând dovadă de un comportament neadecvat în societate, cu atît mai mult, în cadrul urmăririi penale, pe cazul supus judecății, inculpatul a fost anunțat în căutare, fapt confirmat prin dosar de căutare nr. 2024040074.

Totodată, asigurarea făcută de recurent, privind lipsa intenției sale de eschivare de la răspunderea penală, este mai puțin relevantă, ținându-se cont de faptul, că măsură preventivă lui aplicată este îndreptată spre asigurarea examinării neîntârziate a cauzei, la moment transmisă instanței pentru examinare, prin stabilirea tuturor împrejurărilor de fapt și de drept referitoare la învinuirea adusă

lui Marșaliuc Ivan, obiectivitatea cărei la moment poate fi asigurată doar prin izolarea lui temporară de la comunicare și persoanele implicate pe caz.

Or, chiar și în cazul în care inculpatul Marșaliuc Ivan dispune de un domiciliu permanent, dar pe care însă l-a părăsit fără anunțarea procurorului, astfel creând incertitudini referitor la locul aflării lui și de unde ar putea fi citat, neprezentându-se în instanță, fapt ce duce la imposibilitatea executării aducerilor silite și tergiversarea finisării examinării ei, soluția arestării lui preventive este una corectă și oportună.

În conformitate cu art.312 alin.(5) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,-

D E C I D E:

Recursul inculpatului Marșaliuc Ivan declarat împotriva încheierii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 04 septembrie 2024 cu privire la aplicarea măsurii preventive – arestul preventiv, în privinţa lui **Marșaliuc Ivan *******, se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Termenul executării măsurii preventive – arestul preventiv în privința lui **Marșaliuc Ivan ******* se calculează din 29.09.2024.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, Judecători: